

Dokument: Návrh Místního akčního plánu
4. května 2011
Originál: Česky

Praha: 3. Místní akční plán STÁŘÍ A NEJISTOTA

ACTIVE A.G.E. – Urbact II Tematická síť

Obsah

Praha: 3. Místní akční plán	1
STÁŘÍ A NEJISTOTA	1
Obsah	2
1. Úvod	3
2. Praha: město s nejstarší věkovou strukturou v České republice	5
3. Politiky na místní úrovni	7
4. Záměry	9
5. Analýza problému	11
6. Účel, aktivity a cíle	14
7. Časový harmonogram	20
9. Rozpočet.....	21

1. Úvod

Stárnutí populace je aktuálním problémem téměř v celé Evropě. Tento problém je většinou způsoben nízkou mírou porodnosti, nárůstem očekávané délky života nebo zestárnutím generace “baby boom.” Celková míra porodnosti v Evropě je nyní zhruba 1,5 dítěte na jednu ženu. Nejnižší míra porodnosti byla v roce 2006 v Polsku nebo na Slovensku, zhruba 1,3 dítěte na jednu ženu. Naopak, vysoká míra porodnosti (okolo 1,8 dítěte na jednu ženu) byla v Dánsku, Irsku, Francii a Finsku. Očekávaná délka života vzrostla za posledních 50 let o 10 let. Bylo to způsobeno především zlepšením socioekonomických a životních podmínek stejně jako lepší zdravotní péčí.

Mezi roky 1960 a 2006, podíl starších lidí (65 let a více) vzrostl v Evropské unii z odhadovaných 10% na téměř 17%. A můžeme vidět mnoho náznaků, že tento trend bude pokračovat. V EU podíl starších lidí (65 let a více) vzroste z 16,4% v roce 2004 na 29,9% v roce 2050, což znamená ze 73,3 milionů v roce 2004 na 134,5 milionů v roce 2050. Nejvyšší podíl starších lidí je očekáván ve Španělsku, Itálii a Řecku (okolo 33%).¹

Stárnutí populace přináší mnoho příležitostí a výzev v oblasti ekonomické, rozpočtové či sociální. Zjistěte bude mít vliv na ekonomický růst v důsledku růstu vládních výdajů. Vlády by měly začít uvažovat o penzijních reformách a o přijetí aktivních politik zaměstnanosti, o snižování diskriminace na základě věku a také zajistit udržitelnost penzijního systému. Nový sociální systém by měl také zajistit adekvátní a efektivní dlouhodobou péči a zdravotnický systém. Na druhou stranu, z ekonomického hlediska by měl nový systém také podporovat vyšší míru porodnosti. Celkově by se měly vlády snažit zamezit chudobě a sociálnímu vyloučení.

Situace v České republice a v Praze je podobná té v Evropě, zmiňované výše. V posledních letech můžeme vidět nárůst počtu starších osob. Vzhledem k nedávné projekci Českého statistického úřadu,² v roce 2014 by ve všech českých regionech mělo být více starších lidí (65 a více let) než dětí (0-14 let). A tento rozdíl by se měl v budoucnosti ještě zvyšovat. V Praze je situace ještě horší. Již dnes je zde více starších lidí než dětí. A v roce 2027 by měl být počet starších lidí dvakrát tak velký jako počet dětí. Když porovnáme míru zaměstnanosti starších lidí (55-64 let) je Česká republika průměrná. Míra zaměstnanosti této skupiny je okolo 46,5% a vzrostla od roku 2002 o 5,5%. Ale v Evropské unii můžeme vidět mnoho zemí, kde je míra zaměstnanosti starších lidí okolo 70% (Švédsko), ale například na Maltě je míra zaměstnanosti starších obyvatel okolo 30%.

1 COM (2009) The Social Situation in the European Union 2008, 3. Ageing of the population
<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=2842&langId=en>

2 ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Projekce obyvatelstva v regionech v ČR do roku 2065
<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/4021-10>

Tento akční plán na téma „Stáří a nejistota“ je nutný k nalezení řešení problému v oblasti sociálního začlenění osob starších 65-ti let a nezaměstnaných nad 50 let. Tedy zajistit, aby senioři byli včleněni do společnosti a nedocházelo k jejich vyloučení z různých důvodů, jako je např. chudoba, bytová situace, nedostatečný přístup k informacím, nedostatek vhodných aktivit. Důležitost opatření na inkluzi seniorů do společnosti vzrůstá především kvůli aktuálnímu trendu, kdy nejsou na prvním místě pobytové služby, ale zvyšuje se počet starých lidí žijících ve svých bytech. S tímto trendem narůstá hrozba sociálního vyloučení. Dále je potřebné zajistit efektivitu poskytování informací, aby došlo k alespoň částečnému vyřešení problému, kdy starší osoby mají problém uchovávat informace a často ani nevědí, kde informace získat.

2. Praha: město s nejstarší věkovou strukturou v České republice

Praha je hlavním městem České republiky a patří mezi nejvíce vyspělé regiony v Evropské unii. Vytváří téměř čtvrtinu HDP České republiky a největší podíl zde mají služby. Je zřejmé, že význam a pozice Prahy může potenciálně ovlivnit konkurenceschopnost a ekonomický rozvoj celé České republiky. Praha má 1,7 miliónu obyvatel.

Hlavní město České republiky má nejstarší věkovou strukturu populace. Průměrný věk obyvatel (41,6 let v roce 2009) je trvale nejvyšší ze všech krajů (ČR 40,6) a stále se mírně zvyšuje. Naděje dožití pražských žen (průměr za roky 2004–2008) dosáhla 80,4 let a mužů 75,3 let (v ČR ženy 79,4 a muži 73 let).

Tabulka 1 Vývoj ukazatelů věkové struktury obyvatel Prahy a ČR

	1998		2000		2002		2005		2009	
	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR
Průměrný věk	40,6	38,2	41,2	38,8	41,5	39,3	41,7	40,0	41,6	40,6
Index stáří	114,4	80,6	120,6	85,5	123,4	89,2	126,9	97,0	129,5	107,0
Index ekon. Zatížení	44,2	44,4	42,5	43,0	40,7	41,8	38,7	40,6	49,0	41,7

Zdroj: ČSÚ

Poznámky: Index stáří – Počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let.

Index ekonomického zatížení – Počet dětí ve věku 0-14 let a osob starších 65 let na 100 osob ve věku 15-64 let.

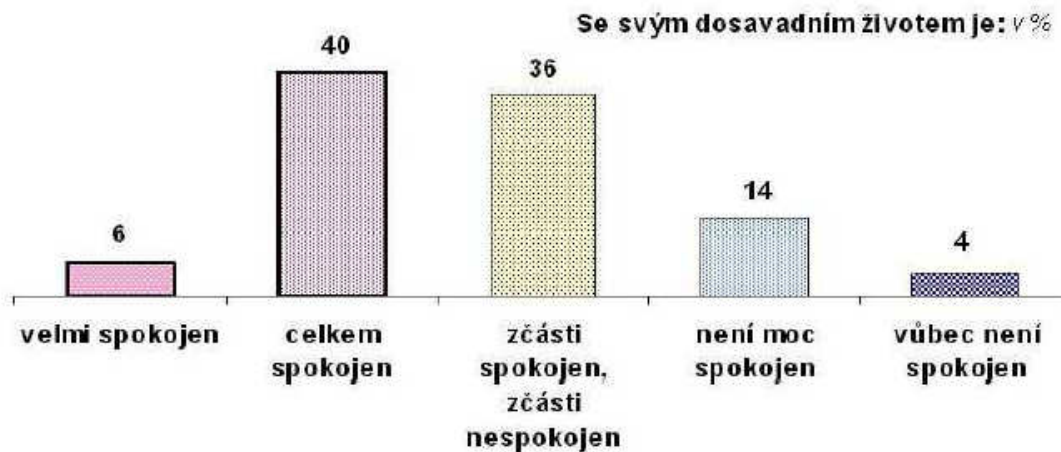
Stárnutí pražské populace postupuje v posledních letech zejména v důsledku výrazného úbytku počtu dětí. V roce 2009 v Praze žilo 155 tisíc dětí do 14 let (12,4 %)³, což bylo o 41 tisíc méně než před deseti lety (196 tisíc v roce 1994). V Praze je nízký podíl dětí v poslední době také ovlivněn častým vystěhováním mladých rodin s dětmi do okolí Prahy.

Každý druhý senior je alespoň částečně nespokojen se svým životem. Vyplývá to z výsledků z „Průzkumu o postavení a životních podmínkách seniorů v Praze“ z roku 2008⁴, které jsou uvedeny v grafu níže.

3 ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Demografická ročenka ČR 2009

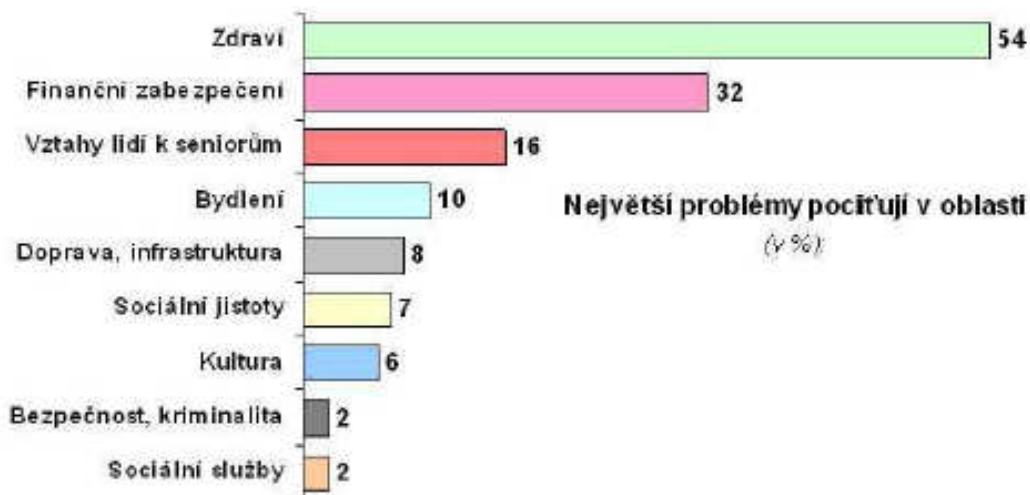
<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/4019-10>

⁴ http://socialnipecpe.praha.eu/public/4d/4c/53/170337_4_Studie_seniori2008.pdf

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy: Statisticko sociologická studie o postavení a životních podmínkách seniorů v Hlavním městě Praze (2008)

Z této studie vyplynulo, že nejčastějším problémem, který pražské seniory trápí, mají zdravotní charakter. Za nimi následují finanční těžkosti. Senioři volili méně často problémy, jako jsou např. vztahy lidí k seniorům, bydlení, doprava a infrastruktura...

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy: Statisticko sociologická studie o postavení a životních podmínkách seniorů v Hlavním městě Praze (2008)

Ze studie vyplynulo, že senioři nejčastěji bydlí ve vlastním bytě, družstevním bytě anebo žijí v nájemním bytě města anebo soukromého majitele. Z jiného dotazování z roku 2010⁵ vyplynulo,

⁵ Dr. ZDENĚK PERNES a kol. : Studie o dostupnosti přiměřeného nájemního bydlení seniorů v hlavním městě Praze 2010 http://www.rscr.cz/prispevky/Studie_2010.pdf

že průměrné výdaje rodiny pražského seniora jsou 7 631 korun, přičemž nájem je 4 868 korun a ostatní náklady na bydlení se pohybují ve výši 2 763 korun. Podle této studie⁶ tedy náklady na bydlení průměrného seniora tvoří 46 procent penze a 41 procent z celkových příjmů. V souvislosti se schopností financovat své bydlení, průzkumu o postavení a životních podmínkách seniorů v Praze⁷ projevili nejvíce obavy seniori, kteří bydlí v nájemních bytech. Tato obava u pronajímatelů městských bytů byla spojená s deregulací nájemného.

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy: Statisticko sociologická studie o postavení a životních podmínkách seniorů v Hlavním městě Praze (2008)

Praxe a celoevropské srovnávací studie⁸ poukazují, že sociální vyloučení hrozí v České republice zejména seniorům s nízkými příjmy, se zhoršeným zdravím a osamocným seniorům s nedostatečnými rodinnými vztahy. Přitom, oproti západní Evropě, má výše příjmu seniora mnohem větší vliv na sociální vyloučení seniorů v České republice a dalších nových členských státech EU.

⁶ Dr. ZDENĚK PERNES a kol. : Studie o dostupnosti přiměřeného nájemního bydlení seniorů v hlavním městě Praze 2010 http://www.rscr.cz/prispevky/Studie_2010.pdf

⁷ Magistrát hlavního města Prahy: Statisticko sociologická studie o postavení a životních podmínkách seniorů v Hlavním městě Praze 2008

http://socialnipecpe.praha.eu/public/4d/4c/53/170337_4_Studie_seniori2008.pdf

⁸ Např. HOFF, ANDREAS (2008): *Tackling Poverty and Social Exclusion of Older People – Lessons from Europe*; <http://www.ageing.ox.ac.uk/system/files/Working%20Paper%20308.pdf>

JEHOEL-GIJSBERS, GERDA; COK, VROOMAN (2008): *Social Exclusion of the Elderly. A Comparative Study of EU Member States*.

<http://www.ceps.eu/ceps/download/1527>

3. Politiky na místní úrovni

Politiky na místní úrovni v Praze jsou zaměřeny na vyřešení výše zmiňovaných problémů prostřednictvím:

1. Volnočasových, vzdělávacích a dalších aktivit na inkluzi seniorů
2. Sociálních a pečovatelských služeb

V současné době se aktivity na sociální začlenění seniorů soustřeďují zejména na volnočasové a vzdělávací aktivity a poradenské služby. Problematika sociální inkluze je v hlavním městě Praha trochu v ústraní, protože mnoho seniorů potřebuje zabezpečit své základní životní potřeby, zejména dostatečný příjem a pečovatelskou službu. V hlavním městě Praha chybí pravidelné systematické zmapování situace seniorů sociálními pracovníky pro despítáž - jaké mají problémy a potřeby (finanční, zdravotní, pečovatelské...) včetně problematiky sociálního vyloučení. I když se pořádají volnočasové a vzdělávací aktivity pro seniory, často se jich ale účastní ti, kteří nemají problémy. Osoby skutečně trpící sociálním vyloučením se jich často nezúčastňují, protože řeší své problémy. V této oblasti chce Město Praha zvýšit opatření na identifikaci seniorů, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením nebo dalšími riziky.

Aktivity na sociální začlenění seniorů a poradenství poskytují zejména: městské části a jimi zřízené organizace (střediska sociálních služeb, pečovatelské služby, stacionáře), v rámci kterých fungují např. kluby seniorů; neziskové organizace (např. Hestia, o.s.; Elpida plus, o.p.s.; Remedium Praha, o.s....). Podobně, jako u pečovatelských služeb, chybí koordinace ze strany hlavního města Praha u aktivit na sociální inkluzi seniorů.

Za jeden z klíčových problémů v hlavním městě Praha je odborníky považovaná nedostatečná informovanost o aktivitách a službách pro seniory, které poskytují různé organizace. Informační služby jsou poskytovány jednotlivými městskými částmi i MHMP a neziskovými organizacemi. Chybí ale cílená koordinace v rámci poskytování informací. Z tohoto důvodu například senioři často nevědí, kam se mají obrátit. Osoby pracující se seniory buďto disponují informacemi o aktivitách organizací, anebo disponují jen informacemi, které si sami vyhledali.

V oblasti občanského dialogu existují v hlavním městě Praha a městských částech struktury na zapojení seniorů a organizací zastupující jejich zájmy (např. Koordinační komise pro plánování sociálních služeb, Odborné rady, pracovní skupiny). Kvalitu občanského dialogu je možné ale zlepšit.

V oblasti zlepšování vzdělávání zaměstnanců v sociálních službách, každá organizace má nastavený vlastní systém vzdělávání. Vzdělávací kurzy jsou také při úřadech práce a také Magistrát hlavního města Prahy poskytuje vzdělávací kurzy pro zaměstnance příspěvkových organizací Magistrátu hlavního města Praha (MHMP).

4. Záměry

Záměry, které inspirovaly realizaci tohoto Místního akčního plánu, můžeme shrnout:

- **zvýšit opatření na identifikaci seniorů, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením a dalšími problémy**
 1. **zavést systém terénních sociálních pracovníků**
 2. **vzdělávání a osvěta osob, s kterými senioři přicházejí do styku** (např. lékaři, pracovníci pečovatelských služeb, ...), v problematice sociálního vyloučení, aby i oni dokázali identifikovat potenciální problémy a dokázali poskytnout alespoň základní poradenství, tzn. poradit seniorům, na jakou instituci se obrátit
- **sociální bydlení pro seniory, kteří finančně nezvládají platit své bydlení**
- **podpora poradenských, volnočasových, vzdělávacích osvětových aktivit pro seniory**
 - o aktivity pro seniory, kteří žijí doma (např. kluby seniorů, poradny) ale i v zařízeních institucionální péče
 - o spolupráce se školami, knihovnami, zdravotnickými zařízeními
 - o zajistit dostupnost aktivit pro seniory, ideálně nedaleko institucí, jako jsou např. školy, knihovny, zdravotnická zařízení
 - o podpůrné služby pro podporu účasti seniora na inkluzivních aktivitách mimo domov (např. zajištění dopravy)
 - o sousedské aktivity pro seniory s i bez zdravotních potíží
- **zvýšit informovanost staršího obyvatelstva o aktivitách na sociální začlenění, pomoc s řešením problémů a účast na občanském životě:**
 1. **vytvoření informačního systému** k podpoře diseminace informací a znalostí, naučit seniory, kde vůbec mohou nalézt informace;
 2. **vytvoření informačních materiálů** (letáky, internet, etc.)
 3. **organizace osvětových kampaní** ve spolupráci se zájmovými skupinami;
- **mezigenerační aktivity a mediální kampaně na zlepšení postoje společnosti k seniorům a informovanosti o problémech stárnutí**
- **podpora dobrovolnictví**, ať už se jedná o dobrovolnictví mladých osob (studenti, absolventi nebo dobrovolnictví straších osob (senioři, nezaměstnaní před důchodem),

toto opatření by mělo souviset i s tím, že rok 2011 je vyhlášen evropským rokem dobrovolnictví

- **účast na občanském životě** – zapojení seniorů a organizací zastupujících jejich zájmy (neziskové organizace, senioři, Rada seniorů, městské části, domovy pro seniory, atd.) do tvorby, implementace a hodnocení místních politik

5. Analýza problému

Vzhledem k výše zmíněné analýze budoucí situace v Praze, jsme identifikovali mezi hlavními problémy v oblasti sociální a občanské inkluze 4 následující:

1. Sociální vyloučení seniorů ze zdravotních anebo finančních důvodů a jejich problémová identifikace;
2. Nedostatek finančních a personálních prostředků institucí pracujících se seniory a špatná legislativa;
3. Nedostatečná informovanost starších osob;
4. Nedostatečné fungující mezigenerační vztahy, osvěta společnosti o problematice stáří a stárnutí a negativní obraz seniorů v společnosti, který je propagovaný v médiích

Tyto základní problémy jejich příčiny a efekty zobrazuje koncepční mapa (Obrázek 1). Tato analýza je založená na diskuzi mezi členy místní podpůrné skupiny a na „*Statisticko sociologické studie o postavení a životních podmínkách seniorů v hlavním městě Praze*“⁹.

Hlavním problémem je sociální vyloučení seniorů, které může být způsobené různými příčinami, zejména nedostatkem finančních prostředků, zdravotními problémy a absencí rodinných vztahů. Někdy jsou sociálním vyloučením ohroženi i nezaměstnaní před důchodem (skupina 50+), z tohoto důvodu by bylo vhodné rozšířit cílovou skupinu tohoto Lokálního akčního plánu. U seniorů s minimálním kontaktem se společností není lehké identifikovat problém již v zárodku.

Ačkoliv je identifikace sociálně vyloučených seniorů komplikovaná, terénní pracovníci pravidelně navštěvující seniory aby dokázali včas identifikovat problémy. I když úřady městských částí Města Praha a instituce pracující se seniory vnímají tuto potřebu, nedisponují finančními ani personálními zdroji na tato opatření. Toto je dalším klíčovým problémem,

⁹ MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY: *Statistická a sociologická studie o postavení a životních podmínkách seniorů v hlavním městě Praze*

<http://www.rscr.cz/prispevky/Studie.pdf>

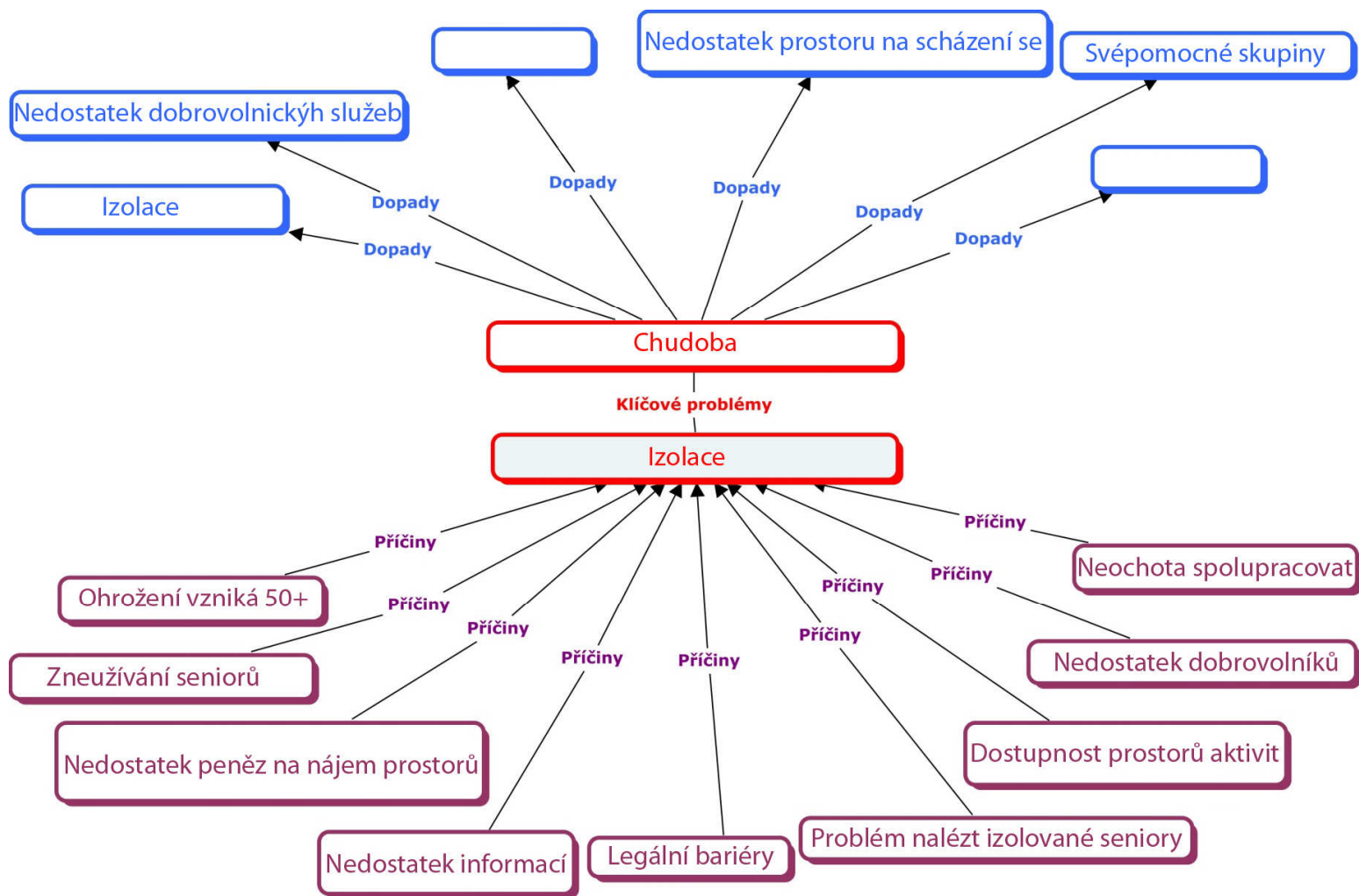
protože se často dozvídají o problémech seniorů, až když se jim senioři sami přihlásí. Situace v oblasti služeb, kam se senioři v těchto situacích mohou obrátit (např. poradny a telefonické nouzové linky), se může v blízké budoucnosti výrazně zhoršit, protože fungování některých z nich je v současnosti ohrožené z důvodu nedostatku finančních prostředků - zejména u neziskových organizací. Kromě toho, při řešení problémů se naráží na legislativní bariéry (např. senioři s nízkým důchodem nedosáhnou na prostředky z pomoci v hmotné nouzi; sociální pracovníci musí získat souhlas seniora se vstupem do bytu...).

Na druhou stranu, i když by někdy senioři chtěli svůj problém řešit, čelí nedostatku informací. Často nevědí, kam se mají se žádosti o radu obrátit anebo jsou informace velmi roztráštěné. V Praze neexistuje jedno místo (instituce), které by zastřešovalo všechna informační místa. Nedostatek informací můžeme tedy vidět, jak u poskytovatelů, tak i u uživatelů. Lidé se také preventivně nezajímají, začnou hledat informace, až když nějaký problém nastane. Dalším problémem je také to, že senioři mají problém sami uchovat informace a tedy by měla být důležitá i forma, jakou jim budou jednotlivé informace sdělovány.

Existující problémy by se daly efektivněji řešit aktivním občanským a mezigeneračním dialogem na národní i na místní úrovni. Je potřebné aktivněji zapojit a naslouchat seniorům, institucím pracujícím se seniory a těm, které jejich zájmy zastupují. Občanská společnost by měla být zapojená do tvorby, implementace a hodnocení národních a místních politik. Na druhé straně čelí senioři nepochopení ze strany společnosti. Nejčastěji je to způsobené tím, že obraz seniorů ve společnosti je částečně negativní a společnost není informovaná o problematice stáří a stárnutí.

Mezi další problémy můžeme zařadit: dostupnost aktivit pro seniory, pomoc s dopravou (zejména v zimních měsících).

Obrázek : Diagram problému

6. Účel, aktivity a cíle

Jak je zřejmé z analýzy problému, cílovou populací tohoto Místního akčního plánu by měli být lidé starší 50-ti let. Hlavním cílem tohoto dokumentu by tedy mělo být následující:

1. Opatření proti sociálnímu vyloučení seniorů;
2. Zvyšovat informovanost starších osob o sociálně začleňujících aktivitách a pomoci s řešením jejich problémů;
3. Vzdělávat osoby přicházející do styku se seniory o jejich možných problémech a možnostech jeho řešení.

V následující části bude každý cíl specifikován určitým počtem operativních cílů. Každý operativní cíl bude mít vlastní aktivity stejně jako indikátory výsledků a výstupů.

6.1. Cíl 1: Opatření proti sociálnímu vyloučení seniorů

Dosažení prvního cíle zahrnuje realizaci následujících aktivit:

- A. Pilotní projekt terénních sociálních pracovníků, kteří by navštěvovali, identifikovali a pomáhali řešit problémy seniorů;
- B. Aktivity pro seniory a jejich osvětu mimo domova;
- C. Sousedské aktivity pro inkluzi seniorů.

6.1.1. Aktivity A 1

První skupina aktivit je zaměřena na vytvoření systému terénních sociálních pracovníků, kteří by navštěvovali a komunikovali se seniory v daném regionu. Aby se problémy seniorů identifikovaly na nejnižší úrovni, tyto pracovníci by ideálně působili pod městskými částmi hl. města Praha, příp. institucemi zřízenými městskými částmi. Tito terénní sociální pracovníci by byli schopni nejen identifikovat problémy, ale i doporučit anebo zprostředkovat kontakt s institucí, která seniorovi umí pomoci. Městské části by tak úzce spolupracovaly s poskytovateli sociálních, zdravotnických, pečovatelských, poradenských, inkluzivních a jiných služeb. Příprava sociálních terénních pracovníků by byla komplexní, aby připravila pracovníka na

problémy, s kterými se může setkat (sociální, zdravotní, právní, finanční). Program terénních pracovníků by mohl být odzkoušen v rámci pilotního projektu na omezeném území.

6.1.1.1. Ukazatele výsledků

- počet kontaktovaných seniorů
- počet identifikovaných seniorů s problémy
- kvalita poskytovaných služeb

6.1.1.2. Ukazatele výstupů

- počet správně identifikovaných problémů seniorů
- řešení problémů seniorů kompetentními institucemi
- úroveň spokojenosti účastníků

6.1.2. Aktivity B 1

Další skupina aktivit je zaměřena na pořádání různých aktivit na sociální inkluzi seniorů mimo domov anebo v zařízeních institucionální péče. Tato aktivita může obsahovat různé projekty. Může se jednat o např. „burzy seniorů“ nebo o volnočasové aktivity či už pravidelné (kroužky, aktivity v rámci klubů seniorů) anebo příležitostné akce (např. výlety, akce u příležitosti svátků jako jsou Velikonoce, masopust,...). Dalším typem jsou aktivity se vzdělávacím a osvětovým charakterem (např. semináře s policisty, požárníky, zdravotníky o zdraví bezpečnosti; kurzy zaměřené na praktické dovednosti jako je např. nízkonákladové vaření). Jejich pořadatelem by byly různé instituce - MHMP, městské části a jejich příspěvkové organizace; neziskové organizace atd..

6.1.2.1. Ukazatele výsledků

- počet seniorů zapojených do aktivit
- počet zapojených sociálně vyloučených seniorů a seniorů s problémy
- kvalita aktivit

6.1.2.2. Ukazatele výstupů

- počet seniorů zapojených do aktivit
- počet zapojených sociálně vyloučených seniorů a seniorů s problémy
- úroveň spokojenosti účastníků

6.1.3. Aktivity C 1

Další aktivitou jsou aktivity na inkluzi seniorů do sousedství (např. adopce seniora, sousedská výpomoc). Tyto aktivity by mohly být zastřešené MHMP, městskou částí anebo neziskovými organizacemi, které by koordinovaly tyto projekty a kontrolovaly jejich realizaci. Dobrovolníci, obyvatelé ze sousedství seniorů, by pomáhali seniorovi anebo by pro něho pořádali aktivity, např. výlety, návštěvu kulturní události, návštěvy u seniora anebo dobrovolníka atd.

6.1.3.1. Ukazatele výsledků

- počet zapojených dobrovolníků do projektu
- počet zapojených seniorů do projektu
- kvalita partnerství mezi dobrovolníkem a seniorem

6.1.3.2. Ukazatele výstupů

- počet zapojených dobrovolníků do projektu
- počet zapojených seniorů do projektu
- počet společně pořádaných aktivit seniora a dobrovolníka
- spokojenost dobrovolníka s projektem
- spokojenost seniora s projektem

6.2. Cíl 2: Zvyšování informovanosti

Dosažení druhého cíle zahrnuje realizaci následujících aktivit:

- A. Vytvoření informačního systému;
- B. Interaktivní informování seniorů o aktivitách a službách;
- C. Distribuce informačních letáků.

6.2.1. Aktivity A1

První skupina aktivit je zaměřena na vytvoření informačního systému pro seniory. Jednalo by se o kancelář, kam se senioři mohli obracet, pokud by potřebovali nějaké informace. Měli by zde možnost získat veškeré informace o službách a aktivitách pořádaných v hlavním městě Praha a případně o slevách pro seniory, včetně volnočasových, vzdělávacích a osvětových

aktivit na jejich inkluzi. Město Praha bude v této oblasti spolupracovat s městskými částmi, poskytovateli sociální služeb a se samotnými seniory.

6.2.1.1. Ukazatele výsledků

- počet poskytnutých konzultací
- počet informovaných osob o tomto centru
- kvalita poskytovaných služeb

6.2.1.2. Ukazatele výstupů

- počet seniorů, kteří vyhledají informační centrum
- úroveň spokojenosti účastníků
- úroveň zlepšení znalostí a uchování znalostí

6.2.2. Aktivity B1

Druhá aktivita zahrnuje interaktivní a zajímavou formou koncipovanou osvětu seniorů a rodinných příslušníků o aktivitách, službách a poradenství seniorům. Probíhaly by během např. kulturních, sportovních a občanských akcí, kterých se cílová skupina účastní. Tato aktivita by úzce souvisela s vytvořením informačního centra, které by poté poskytovalo služby jako je organizace různých vzdělávacích akcí a informačních kampaní, aby se senioři a jejich blízcí dozvěděli o svých právech a možnostech.

6.2.2.1. Ukazatele výsledků

- počet akcí, na kterých proběhly informační kampaně
- počet poskytnutých konzultací podle věku, pohlaví, úrovně vzdělání nebo zaměstnání
- kvalita a kompetence pracovníků poskytujících informace a poradenství
- počet distribuovaných informačních materiálů

6.2.2.2. Ukazatele výstupů

- počet osob, které označily dané informace za přínosné
- míra zlepšení informovanosti

6.2.3. Aktivity C1

Poslední skupina aktivit v tomto cíli je zaměřena na vytváření informačních materiálů pro seniory v oblasti volnočasových, vzdělávacích aktivit a dalších pomocných služeb, které by byly distribuovány v informačním centru a během vzdělávacích a osvětových akcí.

6.2.3.1. Ukazatele výsledků

- počet vytištěných materiálů
- kvalita vytištěných materiálů
- množství osob využívajících tyto materiály

6.2.3.2. Ukazatele výstupů

- počet účastníků, kteří označili tento materiál za kvalitní
- počet účastníků, kteří označili tento materiál za užitečný

6.3. Cíl 3: Osvěta osob přicházejících do styku se seniory

V rámci tohoto cíle by byly realizovány následující podcíle:

- A. Osvěta zdravotnických pracovníků
- B. Osvěta pracovníků MHMP a městských částí
- C. Osvěta pracovníků pečovatelských služeb

6.3.1. Aktivity A1

Velká část seniorů, včetně osob ohrožených zdravotními, finančními, bytovými a dalšími problémy, chodí pravidelně k lékaři či už z důvodu zdravotních těžkostí anebo z preventivních důvodů. Lékaři a zdravotnický personál by byli vyškoleni o typech problémů a jejich řešení, s kterými se seniory v Praze potýkají, aby svým pacientům mohli co nejlépe doporučit, kam se mají obrátit.

6.3.1.1. Ukazatele výsledků

- počet doporučení zdravotnického personálu seniorům
- počet seniorů, kteří se na organizaci obrátili z doporučení zdravotnického personálu
- zlepšení kvality života pacientů
- kvalita poradenství zdravotnického personálu

6.3.1.2. Ukazatele výstupů

- počet seniorů, kteří za přínosnou označili radu zdravotnického personálu při řešení jejich problémů
- počet seniorů, kteří kontaktují instituce anebo se účastní aktivit z doporučení zdravotnického personálu

- zvýšení kvality života pacientů zdravotnického personálu

6.3.2. Aktivita B1

Další institucí, ve které pracovníci přicházejí do kontaktu se seniory s problémy, jsou pracovníci místní samosprávy. V rámci tohoto podcíle by byli pracovníci MHMP a městských částí vyškoleni v celém spektru problémů, s kterými se seniři v Praze potýkají, nejen ve svém oboru. Cílem tohoto opatření bude, aby pracovníci městských částí mohli pomoci a dohlédnout na komplexní řešení problémů seniora.

6.3.2.1. Ukazatele výsledků

- problémy seniorů identifikované pracovníky místní samosprávy
- komplexní řešení případu seniora
- kvalita řešení případu seniora

6.3.2.2. Ukazatele výstupů

- počet seniorů, kteří označili pomoc místní samosprávy s řešením jejich problémů za přínosnou
- počet seniorů, kteří kontaktují další instituce anebo se účastní aktivit z doporučení místní samosprávy
- zvýšení kvality života obyvatel města/městské části

6.3.3. Aktivita C1

Dalšími oblastmi pracovníků, kteří by měli být vzděláváni o celém spektru problémů seniorů a jejich řešení jsou pracovníci pečovatelských služeb.

6.3.3.1. Ukazatele výsledků

- počet problémů seniorů identifikovaných na základě podnětu pracovníka pečovatelské služby
- zvýšení kvality života klientů pečovatelské služby

6.3.3.2. Ukazatele výstupů

- počet seniorů, kteří označili za přínosnou radu pečovatele na vyřešení jejich problémů
- počet seniorů, kteří kontaktují další instituce anebo se účastní aktivit na doporučení pečovatele
- zvýšení kvality života klientů pečovatelské služby

7. Časový harmonogram

Časový harmonogram realizace aktivit Místního akčního plánu je 36 měsíců. Časový rozpočet byl počítán 20 dní za měsíc.

	Činnost	Doba trvání
1	Terénní pracovníci	600 dní
2	Aktivity pro seniory mimo domova	300 dní
3	Sousedské aktivity pro inkluzi seniorů	300 dní
4	Informační centrum	600 dní
5	Informační materiály	60 dní
6	Vzdělávací kurzy	400 dní
7	Informační kampaně	100 dní
8	Vzdělávání osoby přicházející do styku se seniory	200 dní
9	Monitorování	100 dní
10	Komunikace	700 dní

9. Rozpočet

Předpokládáme, že celkové projektové náklady by měly být € 573,000.00.

Projektové náklady		
	Výdajové položky	Celkem
1	Terénní pracovníci	€ 200,000.00
2	Aktivity pro seniory mimo domova	€ 90,000.00
3	Sousedské aktivity pro inkluzi seniorů	€ 40,000.00
4	Informační centrum	€ 60,000.00
5	Informační materiály	€ 30,000.00
6	Vzdělávací kurzy	€ 20,000.00
7	Informační kampaně	€ 40,000.00
8	Vzdělávání osoby přicházející do styku se seniory	€ 80,000.00
9	Monitorování	€ 9,000.00
10	Komunikace	€ 4,000.00
	Celkem	€ 573,000.00

Příloha

Cíl 1	Operativní cíle	Aktivity	Ukazatele výsledků	Ukazatele výstupů
Opatření proti sociálnímu vyloučení seniorů	A - Pilotní projekt terénních sociálních pracovníků	A1 – projekt terénních sociálních pracovníků, kteří by navštívili, pomáhali identifikovat a řešit problémy seniorů. Ideálně by působili pod městskými částmi hl. města Praha, příp. institucemi zřízenými městskými částmi	<ul style="list-style-type: none"> - počet kontaktovaných seniorů - počet identifikovaných seniorů s problémy - kvalita poskytovaných služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - počet správně identifikovaných problémů seniorů - řešení problémů seniorů kompetentními institucemi - úroveň spokojenosti účastníků
	B - Aktivity pro seniory mimo domova	B1 – různé aktivity na sociální inkluzi seniorů mimo domova. Jedná se o volnočasové aktivity - pravidelné anebo příležitostné aktivity -, ale i o vzdělávací a osvětové aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - počet seniorů zapojených do aktivit - počet zapojených sociálně vyloučených seniorů a seniorů s problémy - kvalita aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - počet nezaměstnaných lidí, kteří se účastnili tohoto kurzu a kteří našli do jednoho roku práci - míra spokojenosti účastníků - úroveň zlepšení znalostí jednotlivých účastníků
	C - Vzdělávací kurzy pro starší zaměstnané osoby	C1 - Organizování vzdělávacích kurzů pro zaměstnané osoby, které jsou ohrožené nezaměstnaností. Cílem těchto kurzů by mělo být zlepšení znalostí a dovedností starších osob (50 a více let) a zlepšení jejich pozice v případě kdy by se potenciálně stali	<ul style="list-style-type: none"> - počet organizovaných kurzů - počet zaměstnaných účastníků kurzů podle věku, vzdělání, úrovně zaměstnání nebo pracovních podmínek - množství a kvalita výukových materiálů - kvalita lektorů 	<ul style="list-style-type: none"> - spokojenost účastníků - počet účastníků tohoto kurzu, kteří zůstali v práci - míra zlepšení znalostí účastníků kurzů

		<p>nezaměstnanými nebo jim pomoci zůstat v práci a nebýt nezaměstnaným. Tyto kurzy by měly být zaměřené na ICT, jazykové dovednosti, ect.</p>		
--	--	---	--	--

Cíl 2	Operativní cíle	Aktivity	Ukazatele výsledků	Ukazatele výstupů
Zvýšení informovanosti	A – Vytvoření informačního systému pro seniory	A1 – kancelář, kam se senioři, mohou obracet pro veškeré informace o službách a aktivitách v hlavním městě Praha, včetně volnočasových, vzdělávacích a osvětových aktivit na jejich inkluzi.	<ul style="list-style-type: none"> - počet poskytnutých konzultací - počet informovaných osob o tomto centru - kvalita poskytovaných služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - počet seniorů, kteří vyhledají informační centrum - úroveň spokojenosti účastníků - úroveň zlepšení znalostí a uchování znalostí
	B - Osvětová kampaň o službách, poradenství a aktivitách pro seniory	B1 – Interaktivní a zajímavou formou koncipovaná osvěta seniorů a rodinných příslušníků o aktivitách, službách a poradenství seniorům. Probíhaly by během např. kulturních, sportovních a občanských akcí, kterých se cílová skupina účastní.	<ul style="list-style-type: none"> - počet akcí, na kterých proběhly informační kampaně - počet poskytnutých konzultací podle věku, pohlaví, úrovně vzdělání nebo zaměstnání - kvalita a kompetence pracovníků poskytujících informace a poradenství - počet distribuovaných informačních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> - počet osob, které označily dané informace za přínosné - míra zlepšení znalostí
	C - Distribuce informačních letáků	C1 - vytváření informačních materiálů pro seniory v oblasti v oblasti volnočasových, vzdělávacích aktivit a dalších pomocných služeb, které by byly distribuovány v informačním	<ul style="list-style-type: none"> - počet vytištěných materiálů - kvalita vytištěných materiálů - množství osob využívajících tyto materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - počet účastníků, kteří označili tento materiál za kvalitní - počet účastníků, kteří označili tento materiál za užitečný

		centru a během vzdělávacích a osvětových akcích.		
--	--	--	--	--

Cíl 3	Operativní cíle	Aktivity	Ukazatele výsledků	Ukazatele výstupů
Vzdělávání osob přicházejících do styku se seniory	A - Osvěta zdravotnických pracovníků	A1 – Vyškolení lékařů a zdravotnického personálu o typech problémů a jejich řešení, s kterými se senioři v Praze potýkají.	<ul style="list-style-type: none"> - počet doporučení zdravotnického personálu seniorům - počet seniorů, kteří se na organizaci obrátili z doporučení zdravotnického personálu - zlepšení kvality života pacientů - kvalita poradenství zdravotnického personálu 	<ul style="list-style-type: none"> - počet seniorů, kteří za přínosnou označili radu zdravotnického personálu při řešení jejich problémů - počet seniorů, kteří kontaktují instituce anebo se účastní aktivit z doporučení zdravotnického personálu - zvýšení kvality života pacientů zdravotnického personálu
	B - Osvěta pracovníků Magistrátu hl. m. Prahy a městských částí	B1 – Vyškolení pracovníků Magistrátu hl. m. Prahy a městských částí vyškolení v celém spektru problémů, s kterými se senioři v Praze potýkají.	<ul style="list-style-type: none"> - problémy seniorů identifikované pracovníky místní samosprávy - komplexní řešení případu seniora - kvalita řešení případu seniora 	<ul style="list-style-type: none"> - počet seniorů, kteří označili pomoc místní samosprávy s řešením jejich problémů za přínosnou - počet seniorů, kteří kontaktují další instituce anebo se účastní aktivit z doporučení místní samosprávy - zvýšení kvality života obyvatelů města/městské části
	C – Osvěta pracovníků pečovatelských služeb	C1 – Vzdělávání pracovníků pečovatelských služeb o celém spektru problémů seniorů a jejich řešení.	<ul style="list-style-type: none"> - počet problémů seniorů identifikovaných na základě podnětu pracovníka pečovatelské služby - zvýšení kvality života klientů pečovatelské služby 	<ul style="list-style-type: none"> - počet seniorů, kteří označili za přínosnou radu pečovatele na vyřešení jejich problémů - počet seniorů, kteří kontaktují další instituce anebo se účastní aktivit na doporučení pečovatele - zvýšení kvality života klientů pečovatelské služby

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

